

Sygn. akt I UK 127/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania G. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony G. M. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w[...] z dnia 1 grudnia 2015 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 32 w związku art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.) ze względu na przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że wykonywana przez skarżącego praca na stanowisku kierowcy pojazdów gąsienicowych (operatora spycharki) w okresie od 1 lipca 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w D. nie była pracą wykonywaną stale w pełnym wymiarze pracy, świadczoną w reżimie stosunku pracy w sytuacji, gdy G. M. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca pojazdów gąsienicowych (operator spycharki), podlegał kierownictwu Spółdzielni, korzystał z urlopu wypoczynkowego i

innych przywilejów pracowniczych, nigdy nie wносił wkładu członkowskiego, nie brał udziału w zebraniach i zgromadzeniach Spółdzielni, § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w związku z treścią załącznika do rozporządzenia - wykazu A, działu VIII, poz. 3, przez ich niezastosowanie i przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że praca wykonywana przez ubezpieczonego na stanowisku kierowcy pojazdów gąsienicowych (operatora spycharki) nie była pracą wykonywaną w ramach stosunku pracy, a także naruszenie przepisów postępowania cywilnego, których uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: art. 385 k.p.c., przez oddalenie apelacji ubezpieczonego jako bezzasadnej, pomimo że wykonywał on pracę kierowcy pojazdów gąsienicowych (operatora spycharki) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, i praca ta miała charakter pracy w warunkach szczególnych, wymienionej w wykazie A, dziale VIII, poz. 3.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że „skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ wydane orzeczenie rażąco narusza przepisy wskazane w petitum, pozbawiając jednocześnie skarżącego prawa do emerytury we wcześniejszym wieku, w sytuacji gdy wykonywał on pracę w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy pojazdu gąsienicowego (operatora spycharki) charakterystyczną dla stosunku pracy. Pracę świadczył w miejscu i czasie wskazanym przez pracodawcę, podlegał kierownictwu spółdzielni, korzystał z urlopu wypoczynkowego i innych przywilejów pracowniczych, nie wносił wkładu członkowskiego, nie uczestniczył w zgromadzeniach i zebraniach Spółdzielni. Z jego wynagrodzenia potrącane były składki na ubezpieczenie emerytalne. Codziennie podpisywał listę obecności, pracował po 8 godzin i jeden raz w miesiącu pobierał wynagrodzenie za pracę.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym)

środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego trzeba uznać, że wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK

218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wykonywanie pracy na podstawie ważnego stosunku członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej wyklucza kwalifikowanie jej jako stosunku pracy, a konsekwencji okres wykonywania pracy w charakterze członka spółdzielni nie może zostać zaliczony do okresu, od którego zależy nabycie prawa do wcześniejszej emerytury z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 kwietnia 2012 r., I UK 384/11, LEX nr 1212661; z dnia 8 grudnia 2009 r., I UK 186/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 189; z dnia 23 sierpnia 2005 r., I UK 312/04, LEX nr 989238; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., III UK 92/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 80).

Biorąc pod uwagę przedstawione wypowiedzi judykatury, nie sposób zaakceptować tezy skarżącego o oczywistym naruszeniu przepisów wskazanych w podstawach kasacyjnych.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.